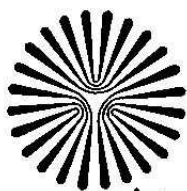

۱۳۱۹۱، ۹

دانشگاه پیام نور

کیناسایی گیاهان مرتعی

دکتر مینا ربیعی

سرشناسه

ربیع، مینا، ۱۳۵۵ -

عنوان و نام پدید آور

شناسایی گیاهان مرتعی/ مینا ربیع.

مشخصات نشر

تهران: دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری

ده، ۱۳۵ ص: مصور (رنگی)، جدول.

فروست

دانشگاه پیام نور؛ ۲۱۲۹. گروه علوم کشاورزی؛ ۱/۹۴

شابک

978 - 964 - 14 - 0176 - 6

وضعیت فهرست نویسی

فیفا.

یادداشت

کتابنامه: ص. [۱۳۵].

موضوع

گیاهان مرتع - ایران - آموزش برنامه‌های

مؤلف

گیاهان مرتع - ایران - آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)

شناسه نزوده

دانشگاه پیام نور

رده بندی کنگره

SB۱۹۳/۳/الف۹۲ ۱۳۹۳

رده بندی دی‌سی

۶۳۳/۲۰۰۹۵۵

شماره کتابشناسی

۳۷۵۹۴۵۱

شناسایی گیاهان مرتع

مؤلف: دکتر مینا ربیع

ویراستار علمی: دکتر مهسا صفری زر

تهیه و تولید: دفتر تدوین و تولید کتب و معاون آموزشی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ و توزیع دانشگاه پیام نور

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت و تاریخ چاپ: چاپ اول فروردین ۱۳۹۴، چاپ دوم آبان ۱۴۰۴

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۱۴ - ۰۱۷۶ - ۶

ISBN: 978 - 964 - 14 - 0176 - 6

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی‌های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش

آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید

(کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به دانشگاه پیام نور است. تولید، کپی یا خلاصه برداری، نشر و ترجمه، چاپ، افست، توزیع گسترده، تهیه CD و ... این اثر یا بخشی از آن اعم از متن، طرح پشت و روی جلد و ... بدون اخذ مجوز کتبی از معاونت فناوری و پژوهش دانشگاه خلاف مقررات و تعرض به حقوق مادی و معنوی دانشگاه است. متخلفین وفق قانون حمایت از مولفان و مصنفان و هنرمندان دارای مسئولیت حقوقی و کیفری بوده و تحت پیگرد قرار می گیرند.)

قیمت: ۳۷۰۰۰ ریال

فهرست

پیشگفتار

فصل اول. کلیات

۱-۱ گیاهان مرتعی

۲-۱ تیپ پوشش گیاهی

۳-۱ جامعه گیاهی

۴-۱ تقسیم‌بندی نواحی رویشی ایران بر مبنای خصوصیات اقلیمی

۱-۴-۱ ناحیه اروپا - سیبری

۲-۴-۱ ناحیه صحارا - سندی

۳-۴-۱ ناحیه ایران - تورانی

سؤالات

فصل دوم. جمع‌آوری و نگهداری گیاهان

۱-۲ جمع‌آوری گیاهان

۱-۲-۱ وسایل لازم

۲-۱-۲ انتخاب و جمع‌آوری نمونه‌ها

۳-۱-۲ یادداشت ویژگی‌های گیاه و زیستگاه آن

۲-۲ خشک کردن گیاهان جمع‌آوری شده

۱-۲-۲ وسایل مورد استفاده

۲-۲-۲ آماده کردن گیاهان جمع‌آوری شده

۳-۲-۲ پرس کردن نمونه‌های آماده شده

۴-۲-۲ محل قرار دادن پرس

۵-۲-۲ خشک کردن گیاه با گرما دادن

۶-۲-۲ تعویض کاغذهای پرس

۳-۲ تنظیم گیاهان پس از خشک کردن

۲۵	۲-۳-۱ بررسی نمونه‌ها
۲۵	۲-۳-۲ عمل ضد عفونی نمونه‌ها
۲۷	۲-۳-۳ نام گذاری، نصب و برچسب زدن
۳۰	۲-۳-۴ نگهداری از نمونه‌های تنظیم شده
۳۰	۲-۴ هرباریوم
۳۰	۲-۴-۱ مفهوم هرباریوم (موزه گیاهان خشک)
۳۱	۲-۴-۲ نقش و وظیفه هرباریوم‌ها
۳۳	۲-۴-۳ تنظیم نمونه‌ها در هرباریوم
۳۵	۲-۴-۴ اصول استفاده از هرباریوم
۳۶	۲-۴-۵ هرباریوم در ارتباط با مسائل مختلف
۳۷	۲-۴-۶ هرباریوم‌های معروف جهان و ایران
۴۰	سؤالات

۴۳	فصل سوم. تشخیص شناسایی گیاهان
۴۳	۳-۱ مفهوم تاکسونوم
۴۵	۳-۲ تاریخچه گیاه‌شناسی در ایران
۴۸	۳-۳ زبان گیاه‌شناسی
۴۹	۳-۴ شناسایی گیاهان
۴۹	۳-۵ منابع شناسایی فلور ایران
۵۳	۳-۶ صفات مرفولوژیکی برای شناسایی گیاهان
۵۴	۳-۶-۱ ریشه
۵۸	۳-۶-۲ ساقه
۶۴	۳-۶-۳ برگ
۷۲	۳-۶-۴ دمبرگ
۷۴	۳-۷ اصطلاحات رایج در مورد نیاز اکولوژیکی و شرایط زیستگاهی گیاهان
۷۷	سؤالات

۷۷	فصل چهارم. واحدهای رده‌بندی گیاهان
۷۷	۴-۱ واحدهای رده‌بندی
۷۹	۴-۱-۱ گونه
۷۹	۴-۱-۲ جنس
۸۰	۴-۱-۳ تیره
۸۰	۴-۱-۴ رسته
۸۰	۴-۲ نام علمی گونه‌های گیاهی
۸۰	۴-۲-۱ تاریخچه نام گذاری دو اسمی
۸۱	۴-۲-۲ تغییرات نام‌های علمی
۸۲	۴-۲-۳ نام گونه

۸۳	۴-۲-۴ معنای جنس
۸۳	۳-۴ کلید شناسایی
۸۴	۱-۳-۴ کلیدهای مضرس یا دندانهای
۸۴	۲-۳-۴ کلید موازی
۸۵	سؤالات

۸۷	فصل پنجم. معرفی و شرح خصوصیات برخی از گیاهان مرتعی
۸۷	۱-۵ مقایسه تک‌لپه‌ای‌ها و دولپه‌ای‌ها
۸۸	۲-۵ معرفی برخی از گیاهان مرتعی
۸۸	۱-۲-۵ بون، بونو
۸۹	۲-۵ بون
۹۰	۳-۱-۵ دم‌روباهی، شغال‌دم
۹۱	۲-۵ یولا، یولای، یولایج
۹۲	۵-۲-۵ درسته دشتی، یوشان، ترخ
۹۳	۶-۲-۵ گون
۹۴	۷-۲-۵ سلمکی
۹۵	۸-۲-۵ خورنال، چمن‌نشم
۹۶	۹-۲-۵ کاه‌مکی، پوتار، ناگرد گرد دشتی
۹۷	۲-۵ علف باغ
۹۸	۱۱-۲-۵ چاودار وحشی
۹۹	۱۲-۲-۵ کُما
۱۰۰	۱۳-۲-۵ علف بره
۱۰۱	۱۴-۲-۵ سیاه‌تاغ
۱۰۲	۱۵-۲-۵ جو
۱۰۳	۱۶-۲-۵ علف نرمة، گایاب
۱۰۴	۱۷-۲-۵ برگ‌نقره‌ای، برگ‌آردی، سلم
۱۰۵	۱۸-۲-۵ آهوماش زرد، یونجه زرد
۱۰۶	۱۹-۲-۵ یونجه
۱۰۷	۲۰-۲-۵ یونجه
۱۰۸	۲۱-۲-۵ ملیک‌ای ایرانی
۱۰۹	۲۲-۲-۵ اسپرس
۱۱۰	۲۳-۲-۵ چتر، چمن
۱۱۱	۲۴-۲-۵ جُفته، زالکچه
۱۱۲	۲۵-۲-۵ توت‌روباہ
۱۱۳	۲۶-۲-۵ شبدرک، یونجه‌باغی
۱۱۴	۲۷-۲-۵ اُشنان، مَشک
۱۱۵	۲۸-۲-۵ شبدر قرمز
۱۱۶	۲۹-۲-۵ شبدر سفید

۵-۲-۳۰ قیج، کل قیج

سؤالات

فصل ششم. گونه‌های سمی و مهاجم مراتع ایران

۶-۱ مقدمه

۶-۲ لزوم وجود مواد سمی در گیاهان

۶-۳ خسارت اقتصادی گیاهان سمی

۶-۴ عوامل مؤثر در رخداد مسمومیت با گیاهان سمی

۶-۵ ضرورت شناخت گیاهان سمی از نگاه مرتعداری

۶-۶ گیاهان مهاجم

سؤالات

فهرست منابع

پیشگفتار

مراعات سطح نابالغ تریجی از اراضی کشور عزیزمان ایران را به خود اختصاص می‌دهند که دارای فلور غنی با گونه‌های بسیار با ارزش از نظر علوفه‌ای و حفاظتی هستند. از سالیان پیش به دلیل بهره‌برداری‌های نامناسب و فشارهای وارد بر عرصه‌های مرتعی کشور، پوشش گیاهی این ریزگاه‌ها در معرض آسیب جدی قرار گرفته است و بسیاری از گونه‌های علوفه‌ای مرغوب در معرض خطر انقراض قرار دارند. برای رسیدن به تولید بهینه و بهره‌برداری پایدار، افزایش کمی و کیفی پوشش گیاهی از مهم‌ترین اهدافی است که در مدیریت مراتع باید مورد توجه قرار گیرد. پوشش گیاهی مناسب در مراتع سبب افزایش تولید علوفه، حفاظت خاک، پیشگیری از فرسایش، نفوذپذیری خاک و در نهایت پایداری اکولوژیکی می‌گردد.

گام نخست در اعمال مدیریت صحیح و اجراء عملیات اصلاحی و احیایی مراتع، شناخت گونه‌های گیاهی بومی و مناسب در رویشگاه می‌باشد. در این کتاب سعی شده است نواحی رویشی کشورمان به اختصار معرفی شوند همچنین نحوه جمع‌آوری و نگهداری گیاهان جهت شناسایی و مطالعه عمیق‌تر بیان شده است. با توجه به تعداد بسیار زیاد گونه‌های گیاهی موجود در مراتع کشور، معدودی از گونه‌های گیاهی با خصوصیات مختصر گیاه‌شناسی و ویژگی‌های خاص مورد استفاده در مراتع معرفی شده‌اند. همچنین فهرستی از گیاهان سمی و مضر برای دام نیز ارائه شده است. بدیهی است دانشجویان علاقمند با بهره‌گیری از سایر منابع معرفی شده در کتاب اطلاعات کامل‌تری را به دست خواهند آورد.

دکتر مینا ربیعی

زمستان ۱۳۹۳